

บทคัดย่อ

จากการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของผึ้งและชันโรงและแหล่งต้นไม้ที่ผึ้งและชันโรงเก็บยางเพื่อใช้ในการผลิตโพรโพลิส ในเดือนพฤศจิกายน ปี 2553 เดือนกุมภาพันธ์ พฤษภาคม สิงหาคม ปี 2554 พบว่าพื้นที่อนุรักษ์ในโครงการ อพสธ. เขื่อนวชิราลงกรณ จ. กาญจนบุรีพบผึ้งในสกุล *Apis* ทั้งหมด 3 ชนิด ได้แก่ ผึ้งหลวง (*A. dorsata*) ผึ้งโพรง (*A. cerana*) ผึ้งมี้ม (*A. florea*) และชันโรงทั้งหมด 5 ชนิด ได้แก่ *Tetragonula pagdeni*, *Tetragonula fuscobalteata*, *Trigona thoracica*, *Heterotrigona itama* และ *Lisotrigona furva* และยังพบผึ้งในสกุล *Amegilla* spp., *Nomia* spp. อีกด้วย ซึ่งแพร่กระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ศึกษา โดยพบผึ้งและชันโรงได้ทั้งในป่าและบริเวณแหล่งอาศัยของมนุษย์ เนื่องจากเป็นแหล่งอาศัย แหล่งของพืชอาหาร และยางไม้เพื่อสร้างรังที่สำคัญของผึ้งและชันโรง และขณะนี้กำลังดำเนินการวิเคราะห์หาองค์ประกอบของยางไม้ที่เก็บได้จากพื้นที่ศึกษา

คำสำคัญ ผึ้ง ชันโรง โพรโพลิส

Abstract

From this survey biodiversity of bees and stingless bees and the resin from plants to build the propolis in the study site Vagiralongkorn Dam, Khanjanaburi province in November 2010, February, May and August 2011. *Apis dorsata*, *A. cerana* and *A. florea* were found in this site which classified in the genus *Apis*. The stingless bees were found 5 species such as *Tetragonula pagdeni*, *Tetragonula fuscobalteata*, *Trigona thoracica*, *Heterotrigona itama* และ *Lisotrigona furva*. In addition, *Amegilla* spp. and *Nomia* spp. were found in this study. Density independent dispersal in all study sites. At Present, Analyzing the composition of resin from plants has been studied.

KEYWORD Bees, Stingless bees, Propolis